

Spørreundersøkelsen 2017

Norges Frivilligsentraler, oktober 2017

Bakgrunn for undersøkelsen

Endring av tilskuddsordningen

Oppgavemeldingen (St. meld 14 2014-2015) - innstilling fra komitéens flertall

Tilskudd til frivilligsentraler: Stortinget mener at kommunene bør få et større og mer helhetlig ansvar innenfor frivillighet, forebygging og folkehelse. Tilskuddet til frivilligsentraler bør overføres til kommunene, midlene bør øremerkes og økes i en opptrappingsperiode for å styrke sentralene.

Stortingets vedtak i 2016

Den 15. juni 2016 vedtok Stortinget regjeringens forslag om at ansvaret for tilskuddet til frivilligsentraler bør overføres til kommunene.

Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2017 foreslå at tilskuddet innlemmes i kommunenes rammetilskudd. Dagens retningslinjer for ordningen vil med dette ikke bli videreført. Med et kommunalt helhetlig ansvar for sentralene vil det ligge til rette for en videreutvikling av ordningen i tråd med lokale tradisjoner og behov. Det legges opp til at midlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet (tabell C) i en overgangsperiode på fire år. Fordelingen av midlene for 2017 vil bygge på Kulturdepartementets fordeling i 2016. Kommuner som oppretter eller nedlegger frivilligsentraler i overgangsperioden, vil bli bedt om å rapportere om dette til Kulturdepartementet, slik at det kan tas høyde for dette i fordelingen av midler i påfølgende år. Tilskuddet trappes opp i fireårsperioden.

Brev fra Kulturdepartementet den 28.06.2016 beskriver dette slik:

Om overgangen fra statlig til kommunalt ansvar for tilskudd til frivilligsentralene

15. juni sluttet Stortinget seg til Regjeringens forslag om å overføre ansvaret for tilskudd til frivilligsentralene til kommunene, jf. Innst. 333 S. (2014–2015) og Prop. 123 S (2015-2016) Kommuneproposisjonen 2017.

Med et kommunalt helhetlig ansvar for sentralene vil det legges til rette for en videreutvikling av ordningen i tråd med lokale ønsker. Dagens retningslinjer for frivilligsentraler, som er vedtatt av Kulturdepartementet, vil ikke bli videreført.

Tilskudd til frivilligsentralene budsjetteres i dag over kap. 315, post 71 på Kulturdepartementets budsjett og utgjør i 2016 127,8 millioner kroner. Fra 2017 legges det opp til at midlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet (tabell C) i en overgangsperiode på fire år. Kommuner som oppretter eller nedlegger frivilligsentraler i overgangsperioden, vil bli bedt om å rapportere dette til Kulturdepartementet, slik at det kan tas høyde for nye sentraler i fordelingen av midler påfølgende år. Tilskuddet trappes opp i fireårsperioden.

Tidligere har Kulturdepartementet gitt et særskilt tilskudd til frivilligsentralenes regionkonferanser og andre samarbeidstiltak. Fra og med 2017 vil dette inngå i det ordinære tilskuddet. Vi er kjent med at KS vurderer mulige tiltak for bidra til en god overgang fra statlig til kommunal forvaltning av tilskuddet. KS legger blant annet opp til en egen konferanse for

kommunene og frivilligsentralene høsten 2016 for å drøfte videre utvikling av sentralene i lys av at ansvaret for tilskuddet overføres fra staten til kommunene.

Omlegging av ordningen

Fra 1991 til og med 2016 har departementet etter Stortingets vedtak overført statstilskuddet direkte til den enkelte sentral, basert på søknad og rapportering.

Fra og med 2017 overføres altså midlene til de kommuner som har sentral(er). Midlene fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet (tabell C) i en overgangsperiode på fire år. Regjeringen foreslo at tilskuddet trappes opp i fireårsperioden, og Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag.

Brev fra Kulturdepartementet til alle landets kommuner den 18.11.2016 (utdrag)

Med et kommunalt helhetlig ansvar vil det ligge til rette for en videreutvikling av frivilligsentralene i tråd med lokale prioriteringer. Kommunene overtar også tilskuddsansvaret for de sentralene som ikke er kommunalt drevet. Kulturdepartementet legger til grunn at kommunene fortsatt vil være opptatt av å ha gode sentraler med høyt aktivitetsnivå og at kommunene vil videreføre sitt engasjement knyttet til frivilligsentraler. Frivilligsentralene har til og med 2016 hatt krav om minimum 40 % lokal finansiering i tillegg til det statlige tilskuddet.

Slik Norges Frivilligsentraler ser det er intensjonen bare en administrativ endring av utbetaling av statstilskuddet til frivilligsentralene. Stortinget ønsker en videreutvikling og styrking av ordningen, basert på lokale ønsker. For den kommunale finansieringen mener vi at forutsetningen er som før: Kommunen gir sitt tilskudd til frivilligsentralen i tillegg til det som kommer fra staten. Intensjonen var ikke å endre de økonomiske vilkårene frivilligsentralen er basert på. Statstilskuddet har hele tiden gått til delvis dekning av lønn til daglig leder. Den lokale finansieringen skal dekke resten av kostnader til lønn pluss til annen drift.

Økning i rammen til frivilligsentralene 2017

Frivilligsentralene fikk for 2017 økt tilskuddet med kr. 55 000, fra kr. 310 000 til kr. 365 000:

- Stortinget økte statsbudsjettet til frivilligsentralene med ca 20 mill. Det utgjorde kr. 47 000 i økning til hver sentral fra kr. 310 000 til kr. 357 000. Tilskuddet hadde da stått stille på kr. 310 000 siden 2013.
- KUD brukte tidligere ca 3.5 mill årlig til fellestiltak for frivilligsentralene. Dette gikk til nettverksledere og kompetanseheving i form av konferanser i de fire regionene. Disse midlene ble også fra 2017 fordelt til kommuner med sentraler. Dette utgjorde kr. 8 000 i tillegg til hver sentral, slik at tilskuddet kom opp i kr. 365 000 (for de med daglig leder i full stilling i 2016).

Undersøkelse 2017

Norges Frivilligsentraler så viktigheten av å følge med på hvordan omleggingen hadde gått, og gjennomførte derfor en undersøkelse der vi ba sentralene om å rapportere inn tall fra driften i 2016 og 2017. Det ble lagt mest vekt på økonomi, men vi benyttet også anledningen til å spørre om noen andre opplysninger. Undersøkelsen ble gjennomført våren/sommeren 2017.

Alle sentralene fikk en lenke der de kunne fylle ut opplysninger om sin sentral. Der tallene har vært mangelfulle eller dårlige har det i etterkant vært en dialog med en del sentraler.

Generelt

Deltakelse

- Av totalt 425 sentraler i drift i 2017 har 342 sentraler svart. Dette tilsvarer 81 %.
- 83 sentraler har ikke deltatt.

Kommentar

- Målet var å få data fra minst 3/4 av sentralene.
- Vi mener ikke det er overrapportering av de med spesielt gode resultater eller de med spesielt dårlige resultater, og vi mener derfor at de som har svart er representative for totalen.

Økonomi

Spørsmål

- Tilskudd fra staten 2016
- Tilskudd fra kommunen 2016
- Andre ordinære inntekter 2016
Kun ordinære inntekter og ikke tidsavgrensede prosjektmidler.
- Tilskudd fra kommunen 2017
Omfatter også overføring via statens rammetilskudd til kommunen
- Andre ordinære inntekter 2017
Kun ordinære inntekter og ikke tidsavgrensede prosjektmidler.

Grunnlag

- Grunnlaget omfatter 326 sentraler.
- 326 sentraler utgjør 77 % av sentralene.

Stortingets forutsetning - en videreutvikling av ordningen og en opptrapping av tilskuddet

Staten økte tilskuddet med kr. 55 000 til hver sentral med daglig leder i 100%.

- 271 sentraler (83 %) oppgir at de har daglig leder i 100% eller mer

Ca halvparten har fått økningen eller mer

- 81 av disse sentralene har fått mer enn kr. 55 000 i økning
- 51 av disse har fått kr. 55 000 i økning
- 132 sentraler (49 %) har dermed fått oppfylt Stortingets forutsetning

Ca halvparten har fått mindre

- 139 av disse har fått mindre enn økningen (51 %)

Økninger og reduksjoner i forhold til 2016

Regnes av hele grunnlaget på 326 sentraler uavhengig av stillingsprosent.

257 sentraler (79 %) har fått budsjettøkninger i forhold til 2016

- 33 oppgir at de har fått økning på kr. 100 000 eller mer (10 %)
- 67 har fått over kr. 55 000 opp til kr. 100 000 (21 %)
- 51 har fått kr. 55 000 (16 %)
- 106 har fått økning under kr. 55 000 (33 %)

69 sentraler (21 %) har fått null økning, eller en reduksjon

- 30 har fått samme tilskudd i 2017 som i 2016 (9 %)
- 39 har fått reduksjon i tilskuddet (12 %)
 - 15 av disse 39 har fått større reduksjon enn kr. 50 000
 - 2 oppgir at det er planlagte reduksjoner uten dramatikk
 - 2 har spesiell organisering som kan forklare reduksjonen
 - 4 oppgir at de har alvorlige økonomiske utfordringer.

Diverse

Spørsmål

- Har sentralen eget styre?
- Har sentralen egne vedtekter?
- Er oppgavene vesentlig endret som følge av ny tilskuddsordning?

Grunnlag

- 335 av 342 sentraler har svart på disse spørsmålene (98 %)
Svarene utgjør 79 % av alle sentralene

Resultat

- Eget styre: 306 av 335 har svart ja (91 %)
- Egne vedtekter: 298 av 335 har svart ja (89 %)
- Endrede oppgaver: 25 av 335 har svart ja (8 %)

Frivillige og timer

Spørsmål

- Antall frivillige som er tilknyttet sentralen
Regn med alle som har utført timer i frivilligsentralens regi i 2016.
- Antall timer utført av frivillige i 2016

Grunnlag

- 97 av 342 besvarelser har med svar på disse spørsmålene (28 %)
- 97 av alle 425 utgjør 23 %

Resultat

Frivillige

- Varierer fra 10 til 400
- Snitt på 109 frivillige
- 13 sentraler har mindre enn 40 frivillige
- 11 sentraler har mer enn 200 frivillige
- Med et snitt på 109 frivillige, gir det totalt 46.325 frivillige ved alle sentralene

Timer

- Varierer fra 50 til 32.000 timer
- Snitt på 6.611 timer
- 10 har mindre enn 1000 timer
- 10 har mer enn 12.000 timer
- Med et snitt på 6.611 timer, gir det totalt 2,8 mill timer
- Det utgjør 1.650 årsverk (ett frivilligårsverk regnes som 1703 timer)
- I snitt gir dette 3.9 årsverk pr sentral
- [Satelittregnskapet til SSB fra 2014](#) angir kr. 486 000 som verdi av et årsverk
- Dette gir over 800 mill i verdiskapning
- Det utgjør 1 % av ulønnet arbeid i frivillig sektor

Timer pr. frivillig (pr. år)

- Varierer fra 2 til 290 timer
- Snitt på 70 timer (1,3 timer pr. uke)
- 4 med mindre enn 10 timer
- 8 med mer enn 150 timer

Merknader

Merknadsfeltet er brukt ganske flittig for å forklare bakgrunnen for tallene.

- Det er lagt inn merknader på 174 av 342 sentraler (51 %)

Spørreundersøkelse april 2017

I forbindelse med omlegging av tilskuddsordningen ønsker Norges Frivilligsentraler å kartlegge situasjonen. Fyll ut alle felt (skriv 0 der det ikke skal være tall).

1. Ansatte

Legg inn ordinært ansatte.

Ikke ta med personer på prosjekt eller tiltak.

Antall daglige ledere

Antall øvrige ansatte

St.prosent daglige ledere

St.prosent øvrige ansatte

2. Fra regnskap 2016

Tilskudd fra staten

Tilskudd fra kommunen

Andre ordinære inntekter

Kun ordinære inntekter og ikke tidsavgrensede prosjektmidler.

3. Fra budsjett 2017

Tilskudd fra kommunen

Totalt tilskudd til sentralen fra kommunen (inkl. det kommunen får fra staten)

Andre ordinære inntekter

Kun ordinære inntekter og ikke tidsavgrensede prosjektmidler.

4. Diverse

Har sentralen eget styre

Velg ▼

Har sentralen egne vedtekter

Velg ▼

Er oppgavene vesentlig endret som følge av ny tilskuddsordning?

Velg ▼

Hvis ja, forklar kort hva som er endret under Merknader i punkt 6.

5. Om virksomheten (frivillig utfylling)

Vi håper dere vil fylle inn i disse to feltene også, men det er frivillig.

Antall frivillige som er tilknyttet sentralen

Regn med alle som har utført timer i frivilligsentralens regi i 2016.

Antall timer utført av frivillige i 2016

6. Merknader